

Eigentijd

Pensioenfonds

Zorg & Welzijn

Magazine voor
deelnemers
November 2020

**Naar een nieuw
pensioenstelsel**

Pagina 8

**In de spotlight of
in de schaduw?**

Pagina 17

**Thema
'Aandacht'**

Tv-presentatrice Martine van Os:

**'Als kind
droomde ik ervan de
verpleging in te gaan'**

Aandacht is de basis

Wat een prachtig thema van deze Eigentijd: aandacht. Voor wie werkt in de sector zorg en welzijn is dat de basis. Het zorgt ervoor dat cliënten en patiënten worden gezien en gehoord. Dat zorg en welzijn beter zijn afgestemd op de vraag. En dat het werk daardoor meer plezier en voldoening oplevert. In mijn gesprek met presentatrice Martine van Os beaamde ze hoe belangrijk aandacht is, bij alles wat je doet. Dankzij haar manier van vragen stellen, zonder waardeoordelen, komen de mensen die deelnemen aan haar tv-programma's goed uit de verf. Ook PFZW heeft aandacht hoog in het vaandel. Bijvoorbeeld voor een goed pensioen, zeker in financieel uitdagende tijden. Maar ook voor een leefbare wereld, door maatschappelijk verantwoord te beleggen.

Vanuit mijn functie heb ik de afgelopen jaren eveneens geprobeerd mijn werk met oprechte aandacht te doen. Hoe, dat leest u op pagina 16, waar mijn afscheidsgesprek staat. Want eind dit jaar ga ik zelf met pensioen. Het is dan ook met enige weemoed dat ik voor de laatste keer afsluit met: veel leesplezier! Het gaat u allen goed.

Peter Borgdorff

Directeur Pensioenfonds Zorg en Welzijn

In beeld
Dat aandacht vele vormen kent, weten zij als geen ander.

In deze Eigentijd:

4 Interview
Als kind wilde presentatrice Martine van Os verpleegkundige worden. 'Mijn werk zie ik in zekere zin ook als een zorgtaak, zeker in deze tijd.'

Pensioen
Kans op verhogen premie
Pagina 15

En verder

Een nieuw pensioenstelsel	8
'Heeft het pensioenakkoord gevolgen voor mijn pensioenplan?'	9
Zo blijf je sociaal, mentaal én lichamelijk in balans	12
Pensioennieuws	13
'Krijg ik later minder pensioen omdat er steeds meer ouderen komen?'	22
Flash: 'Genieten van het geld dat ik zelf heb verdiend'	24

10 Mijn Pensioen
Wat vindt u van de plannen rondom het nieuwe pensioenstelsel? We vroegen het deelnemers Maarten, Joke en Liesbeth.

Meer pensioeninformatie ontvangen? Geef uw e-mailadres door via [pfzw.nl/mijnprofiel](https://www.pfzw.nl/mijnprofiel)

‘Als kind droomde ik ervan om de verpleging in te gaan’

Leven en werken met aandacht voor je medemens, zonder daarbij de aandacht voor jezelf te verliezen. Het is in deze verwarrende tijden niet altijd even makkelijk om daarin een balans te vinden. Peter Borgdorff, directeur van PFZW, ging erover in gesprek met Omroep MAX-presentatrice Martine van Os.

Peter: ‘In alle programma’s die jij maakt, komt jouw aandacht voor andere mensen terug, zonder jezelf op de voorgrond te plaatsen. Hoe is dat zo gekomen?’

Martine: ‘Dat heeft voor een deel met opvoeding te maken. Ik ben met beide benen op de grond opgevoed. Vooral mijn vader was heel streng; doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg. Als je dat constant hoort, wordt dat je tweede natuur. In mijn hectische beroepswereld kunnen mensen zichzelf heel belangrijk vinden. Dat ik niet zo ben, is juist wel fijn. Ik kan het allemaal een beetje relativëren, want het is natuurlijk toch een wereldje van ego’s waarin ik werk. Ik vond het ook een verademing dat er afgelopen jaar meer plek was in praatprogramma’s voor mensen uit de zorg. In plaats van al die bekende Nederlanders die voor de zoveelste keer hun verhaal vertellen.’

Peter: ‘Kom je uit een gezin waarin aandacht voor je medemens belangrijk was?’

Martine: ‘Ik kom uit een politiek gezin, een socialistisch nest. Socialisme is natuurlijk bij uitstek de overtuiging dat je op moet komen voor

je medemens, dat je het samen moet doen. Dus ook dat heb ik meegekregen. Aandacht voor elkaar, onbevooroordeeld naar andere mensen kijken en verder kijken dan je neus lang is. Dat zit er bij mij wel ingebakken. In mijn werk probeer ik mensen ook altijd open te benaderen zonder het plaatje al in te vullen. Dan kunnen mensen opbloeien. Zoals je vaak ziet in mijn programma “We zijn er bijna”. Dan blijkt de pias aan het begin van de serie ineens iemand te zijn waar je de beste gesprekken mee kunt voeren.’

Peter: ‘Als bekende Nederlander is de aandacht ook vaak op jou gericht, zit je daar altijd op te wachten?’

Martine: ‘Ik maak graag met iedereen een praatje, omdat ik mensen altijd interessant vind. Maar er zijn ook momenten dat het heel slecht uitkomt. Toen mijn vader net was overleden, stond ik in de lift van het ziekenhuis. Vervolgens begon er iemand tegen me aan te praten. Diegene ging maar door, ook toen ik zei dat het even niet zo goed uitkwam. Ik kom uit een gezin waar veel ruzie was waardoor ik heel erg van het harmoniemodel ben, maar toen even niet, haha.’

Martine:
‘Aandacht voor andere mensen; dat zit er bij mij ingebakken’

Martine: 'Corona is ons huis zeker niet voorbij gegaan'

Verder zul je mij niet snel horen klagen over aandacht. Je kiest dit beroep natuurlijk niet voor niets. Als kind stond ik al opgedoft met spullen uit de verkleedkist tussen de schuifdeuren. Ik hou er blijkbaar toch van om op een podium te staan.'

Peter: 'Ik kan me tegelijkertijd bij jou best voorstellen dat je ook had kunnen kiezen voor een loopbaan in de zorgsector.'

Martine: 'Klopt. Ik heb tien jaar geleden zelfs op het punt gestaan om me om te scholen naar de zorg. Dat is een oude droom. Ik wilde als kind heel graag verpleegkundige worden. Ineens vroeg ik me af of ik dat toch niet wilde proberen; met mijn handen aan het bed staan en zorgen voor andere mensen, echt iets betekenen. Maar ik durfde het niet aan. Het werk dat ik nu doe, zie ik in zekere zin ook als een zorgtaak, zeker in deze tijd. Je wilt mensen bedienen van informatie en ze daarmee geruststellen. En je kunt mensen die hun huis bijna niet meer uitkomen nog een beetje bij de wereld betrekken.'

Peter: 'Was je mantelzorger toen je ouders nog leefden en hoe combineerde je dat met je drukke werk?'

Martine: 'Mijn vader overleed vrij plotseling, daar viel niet veel te zorgen, maar voor mijn moeder heb ik wel gezorgd. Dat vond ik heel fijn om te doen. Het voelde heel logisch en natuurlijk. Maar achteraf vroeg ik me wel af hoe ik dat heb volgehouden in combinatie met mijn drukke televisiewerk. Ze woonde in Groningen, waardoor de afstanden ook nog eens enorm waren.'

Peter: 'Dan moet je ook heel goed kunnen opladen om de balans te bewaren en niet op te branden.'

Martine van Os (63)

WERKT als (stem)actrice en presentatrice. VOLGDE een opleiding aan de Academie voor Expressie.

WERD bekend door onder andere de televisieserie 'Familie Oudenrijn' en programma's als 'Lieve Martine' en 'MAX en Martine'. PRESENTEERT sinds 2008 met Sybrand Niessen het dagelijkse middagmagazine 'Tijd voor MAX'. Daarnaast is ze te zien in de kijkcijferhit 'We zijn er bijna', een reisprogramma waarin senioren met de caravan eropuit gaan. WOONT in Hilversum samen met haar man, kunstenaar Wouters Stips, met wie ze twee volwassen kinderen heeft: Bo en Julian.

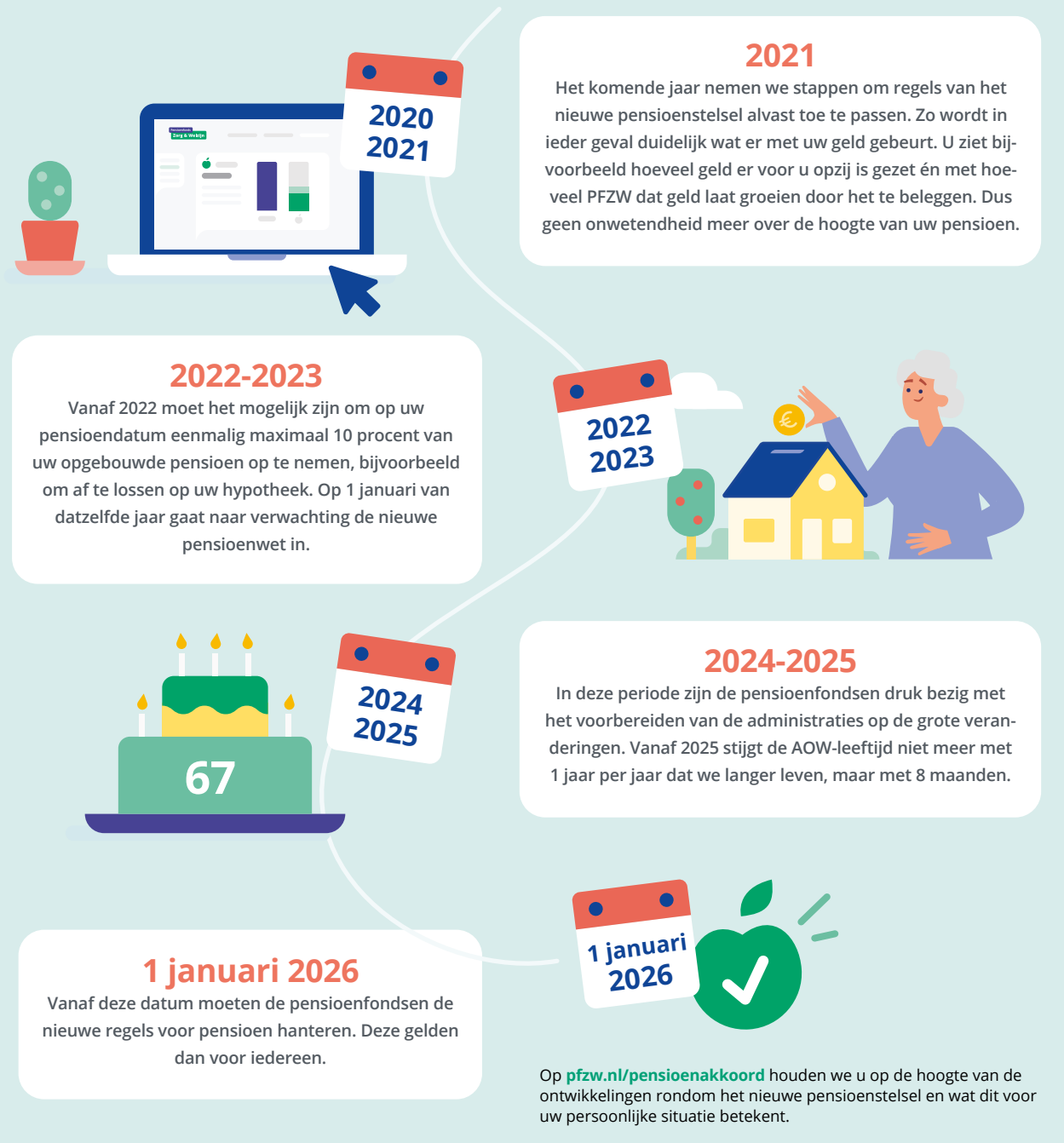
Martine: 'Je moet natuurlijk goed voor jezelf zorgen. Ik laadde altijd op door met vrienden af te spreken, samen te eten, dingen met de kinderen te doen of een paar dagen weg te gaan. Elke gelegenheid om mijn huis vol te krijgen, greep ik aan. In de huidige tijd valt dat voor een groot gedeelte weg, waardoor ik minder makkelijk oplaad. De laatste jaren voel ik me sowieso steeds vaker een oude telefoon waarvan de batterij na een uur al leeg is. Dat heeft er ook mee te maken dat werk – hoe leuk ik het ook vind – altijd maar is blijven doordenderen de afgelopen tien jaar. Maar misschien heeft het ook te maken met mijn leeftijd en over mijn grenzen heen gaan.'

Peter: 'Tijdens corona zaten mensen buiten de zorg ook heel veel thuis. Kwam je daardoor tot rust?'

Martine: 'Ineens was er totale windstilte waardoor ik meer aan huis gekluisterd was. Ik vond dat heel vervreemdend en kon daar slecht mee omgaan. Natuurlijk ben ik gaan klussen en kasten leeg gaan halen, maar ik vond het heel onbevredigend. Ik kwam er niet per se door op adem. Daar komt bij dat corona ons huis zeker niet voorbij is gegaan. Meerdere echt goede vrienden lagen in het ziekenhuis. Daarover hebben we flink in de rats gezeten. Gelukkig hebben ze het allemaal gehaald, maar vraag niet hoe. Ik vind het verwarrende tijden; eigenlijk is alles hetzelfde, maar tegelijkertijd is alles totaal anders. Ik moet mijn balans daarin nog vinden. We leven immers ineens in een wereld waarin alles op losse schroeven is komen te staan.'

Op weg naar een nieuw pensioenstelsel

Een wijziging in het pensioenstelsel is een grote klus, waardoor er veel tijd nodig is om alles zorgvuldig door te voeren. Uiterlijk 1 januari 2026 stappen we over naar een nieuw pensioenstelsel. Wat staat er tot die tijd nog te gebeuren? We nemen u mee in de komende vijf jaar.

‘Heeft het pensioenakkoord gevolgen voor mijn pensioenplan als ik eerder wil stoppen met werken?’

Arend Selier (58) werkt als afdelingsassistent bij Nieuw Unicum in Zandvoort, een verblijf- en behandelingslocatie voor mensen met een lichamelijke beperking. Hij woont samen met zijn vrouw in IJmuiden.

Antwoord:
Vincent Zaaijer, senior Adviseur Klantcontact bij PFZW

‘Het nieuwe pensioenstelsel heeft geen invloed op uw mogelijkheden om eerder (gedeeltelijk) met pensioen te gaan. In de toekomst gaat de manier waarop wij uw pensioen financieren veranderen. Zo gaan we in de nieuwe pensioenregeling de rekenrente loslaten, waardoor uw pensioen makkelijker mee kan groeien met de economie. Als u nu een pensioenplan maakt, zal het pensioen dat u daar ziet staan wel eerder aangepast kunnen worden. Afscheid nemen van de rekenrente betekent tegelijkertijd dat we garanties over de hoogte van uw pensioen – zoals we die in het verleden gaven – moeten loslaten. Naar verwachting gaat de nieuwe pensioenregeling niet eerder in dan 2026. Er moet namelijk nog veel aangepast worden voordat het zover is. In de tussentijd kunt u gewoon gebruik blijven maken van het pensioenplan in Mijn PFZW.’

Ook een vraag? Stel deze via pfzw.nl/vraag en misschien staat u wel in de volgende Eigentijd.

Wat vinden zij van het nieuwe pensioenstelsel?

Bij een snel veranderende samenleving hoort een pensioenstelsel dat kan meebewegen. Deze drie deelnemers volgen de ontwikkelingen rondom het toekomstige pensioenstelsel op de voet en vertellen wat zij ervan vinden.

'Het nieuwe pensioenstelsel wordt begrijpelijker' →

Maarten van Laar (45)

Maarten van Laar werkt als woongroepbegeleider en weerbaarheidscoach bij Estinea in Enschede. Middenin het werkende leven is hij nog niet erg bezig met zijn pensioen. Wel is hij op de hoogte van de mogelijke gevolgen van het nieuwe pensioenstelsel voor zijn leeftijdscategorie.

'Zoals ik het zie, gaat het nieuwe pensioenstelsel beter passen bij deze tijd dan het huidige. De hoogte van de pensioenen zal variëren als ze afhankelijker worden van de economie, maar dat lijkt me gezond en realistisch. Het nieuwe pensioenstelsel wordt daardoor begrijpelijker voor iedereen. En eerlijker: jongeren betalen nu relatief meer premie dan ouderen, maar straks betaalt iedereen evenveel. Het is wel jammer dat dit voor mijn leeftijdscategorie minder gunstig uitpakt. Hopelijk wordt er snel meer duidelijk over de compensatie die daar tegenover staat. Als ik mijn huidige pensioenoverzicht bekijk, ben ik niet bang dat ik straks niet genoeg geld heb om van te leven.'

'Zorg dat de jongeren aan het werk kunnen blijven'

Liesbeth Valk-van der Hoek (73)

Liesbeth Valk-van der Hoek werkte als verpleegkundige in verpleeghuis Lauwershof in Oudorp en is nu gepensioneerd. Ze vindt dat er in het nieuwe pensioenstelsel meer aandacht mag komen voor de jongere generatie.

'Mijn man en ik krijgen netjes iedere maand AOW en pensioen. Daar hebben we jarenlang hard voor gewerkt. Nu hebben we het goed zonder dat we daar nog iets voor hoeven te doen. Dat onze pensioenen in het nieuwe stelsel kunnen stijgen als het goed gaat met de economie is mooi meegenomen. Toch zou ik liever zien dat dit geld wordt gebruikt om de jonge generatie aan het werk te houden. Zij zijn de toekomst en velen hebben het zwaar. Niemand had kunnen voorzien dat zoveel mensen hun baan kwijt zouden raken door corona. Ik vind dat onze generatie best wat meer aandacht zou mogen besteden aan de jeugd.'

'Er komen meer mogelijkheden, heel goed' →

Joke van der Heide (55)

Joke van der Heide werkt als begeleider in de gehandicaptenzorg bij Talant in Oldeberkoop. Ze vindt het fijn dat er straks meer mogelijkheden komen om eerder te kunnen stoppen met werken.

'Met het nieuwe pensioenstelsel mag je straks op je pensioendatum eenmalig een bedrag opnemen. Hiermee kun je bijvoorbeeld het laatste deel van je hypotheek aflossen. Dat vind ik interessant, want dat betekent dat je minder vaste lasten hebt. Ook vind ik het goed dat er buiten de pensioenregeling nog meer mogelijkheden komen om eerder te kunnen stoppen met werken als je daar behoefte aan hebt. Ik ben van 32 naar 28 uur gegaan. Niet omdat mijn werk te zwaar wordt, maar omdat ik graag een dag vrij wilde maken voor mijn vier kleinkinderen. Financieel heb ik het goed, dus waarom niet? En als ze straks groter zijn, heb ik lekker een dag voor mezelf. Veel mensen in mijn omgeving houden zich nog niet zo bezig met hun pensioen. "Dat komt vanzelf wel", zeggen ze. Maar ik vind het belangrijk om te weten wat er speelt.'

Tijd om te ontspannen zou in je agenda moeten staan

Als je écht voor iemand zorgt, doe je dat met aandacht. Maar om goed voor iemand anders te kunnen zorgen, moet je eerst aandacht aan jezelf besteden. Hoe doe je dat? Bertus Jeronimus is ontwikkelingspsycholoog en geeft tips om op te laden na een werkdag zodat je sociaal, mentaal en lichamelijk fit en in balans blijft.

Volgens Bertus Jeronimus, ontwikkelingspsycholoog en docent aan de Rijksuniversiteit in Groningen, is een op de drie mensen vaak vermoeid na een werkdag. Maar ontspannen? Dat vinden we dan weer moeilijk. Want als je niet aan het werk bent en in de tuin een boek zit te lezen, heb je al snel het gevoel dat je niet productief bent en je tijd verdoet. ‘Gun het jezelf om te ontspannen. Bijna iedereen gebruikt een agenda om werk en sociale afspraken in te plannen. Pas als er tijd over is, ontspannen we. Mijn advies: maak tijd zonder doel onderdeel van je weekplanning. Waar je die tijd vervolgens voor gebruikt, bepaal je op het moment zelf. Als het maar iets is waar jij energie en plezier uithaalt. Is het iets anders? Dan zeg je “nee”. Je hebt die momenten nodig om los te koppelen van je werk. Bovendien maak je jezelf zo minder kwetsbaar. Gaat het even niet zo lekker op je werk? Dan

‘Maak tijd zonder doel onderdeel van je weekplanning.’

heb je altijd nog andere onderdelen in je week waar je energie uit kunt halen.’

Opladen met sociaal contact

Sociale contacten zijn een belangrijk onderdeel van ons leven. Iedereen heeft vertrouwensrelaties nodig; mensen waarmee je een goed gesprek kunt voeren, plezier kunt hebben en bij wie je open kunt zijn. Van welke vorm van sociaal contact je oplaadt, is voor iedereen anders. De een spreekt graag af terwijl de ander liever een op een contact heeft. Bertus: ‘Als je na een lange werkdag

moe thuiskomt, ben je sneller geneigd dit uit te stellen. Maar juist dan is het belangrijk om je ertoe te zetten, want het helpt je op te laden. Ook al heb je sociaal werk en heb je de hele dag al gepraat; contact met familie en vrienden is anders. Achteraf voel je je energieke.’

We helpen u ook online met tips waar u echt iets aan heeft. Laet u inspireren op beterewereld.pfzw.nl

Pensioennieuws

November 2020

We hebben belangrijk pensioennieuws voor u verzameld.

Lekker met pensioen!

U gaat binnenkort met pensioen, wat moet u hiervoor regelen? Uw pensioen bij PFZW vraagt u zelf aan. Dat doet u binnen zes maanden voor de ingangsdatum. Uw pensioen gaat gewoonlijk in op uw AOW-datum. Deze stelt de overheid vijf jaar van tevoren voor u vast. U kunt uw pensioen ook eerder laten ingaan. Dan kunt u ervoor kiezen om daarnaast door te werken of te stoppen met werken. Uw pensioen vervroegen betekent wel dat u vanaf uw AOW-leeftijd een lager bedrag uitgekeerd krijgt. Op pfzw.nl/pensioenplan berekent u rustig uw mogelijkheden zonder dat u ergens aan vastzit. Maakt u een plan dat binnen zes maanden ingaat? Dan kunt u meteen uw pensioen via Mijn pensioenplan aanvragen. Wel zo makkelijk.

Zo fit als een hoentje

Aandacht voor uw financiële, fysieke en mentale fitheid. Dat stond centraal tijdens de Pensioen3daagse die op 3, 4 en 5 november plaatsvond. Het doel? Mensen bewust maken van het feit dat hun levensstijl hun gezondheid beïnvloedt. PFZW wil mensen stimuleren om op jonge leeftijd al een goede balans te vinden tussen werk en ontspanning. Benieuwd naar uw eigen fitheid? Doe de test op fitjepensioenin.nl

Wat denkt u?

Sinds de uitbraak van corona werkt het grootste deel van PFZW thuis, maar de dienstverlening is onveranderd gebleven. Twee medewerkers van de klantenservice vertellen hoe zij het thuiswerken ervaren.

Manja Fiscalini-Flego (38), is Senior Klantcontact bij PFZW:

‘Op kantoor werken we normaal gesproken op speciaal ingerichte werkplekken waar het rustig is en het geluid

gedempt. Het enige dat klanten daar op de achtergrond horen, is het geroezemoes van mijn collega's. Thuis is dat wennen, want daar heb ik opeens te maken met spelende buurkinderen of het geluid van de vaatwasser. Sommige mensen merken zelfs op dat ik in een andere omgeving zit. Niet omdat ze zich storen aan geluiden, maar omdat ze het geroezemoes op de achtergrond missen! Thuiswerken bevalt mij goed, maar toen er een tijdje terug een nieuwe dakkapel werd geplaatst, heb ik toch maar een verzoek ingediend om op kantoor te kunnen werken.’

Martijn van der Naald (37), is Specialist Klantcontact bij PFZW:

‘De eerste maand beviel het prima, maar inmiddels vind ik het wel pittig om alleen maar thuis te werken. Ik woon en werk in dezelfde, kleine ruimte en mis het contact met mijn collega's. Op kantoor maak je makkelijker contact als je iets wilt overleggen of gewoon een praatje wilt maken. Maar het belangrijkste is dat onze dienstverlening gewoon is doorgegaan en mensen niets merken van onze veranderde werkomgeving. We krijgen veel positieve reacties over onze bereikbaarheid en ondersteuning. Daar doen we het voor.’

Meer weten over onze dienstverlening en producten? We houden u op de hoogte op [pfzw.nl](https://www.pfzw.nl)

40,5%

De CO₂ voetafdruk van de beleggingen van PFZW is sinds 2014 afgenomen met 40,5%.

Download de app Pensioenchecker

Met de Pensioenchecker krijgt u eenvoudig antwoord op de belangrijkste vragen over uw pensioen. Zo biedt de app inzicht in hoeveel en waar u pensioen heeft opgebouwd. Ook vindt u er informatie over het vervroegen of uitstellen van uw pensioen. De Pensioenchecker is niet alleen beschikbaar voor deelnemers van PFZW, maar kan sectoroverstijgend gebruikt worden. De app is beschikbaar in de Google Play Store en de App Store.

10.000+

Zoveel deelnemers hebben sinds 2015 een hypotheek voor hun huis afgesloten bij Attens, dat geld investeert van PFZW.

Financiële situatie blijft spannend

De financiële situatie van PFZW blijft spannend. De pensioenpremies gaan in 2021 vrijwel zeker omhoog. Daarnaast is het verlagen van de pensioenen in 2021 niet ondenkbaar. Een combinatie van die twee is ook mogelijk.

Lage rekenrente

Vanaf 2026 gelden er in Nederland nieuwe regels voor pensioen. Maar nu moet PFZW zich houden aan de huidige pensioenregels. Eén van die regels is dat we moeten rekenen met een lage rekenrente. Die wordt gebruikt om uit te rekenen hoeveel geld pensioenfondsen opzij moeten zetten om de pensioenen nu en in de toekomst te kunnen betalen. Hoe lager de rekenrente, hoe meer geld we apart moeten zetten. Een andere reden voor een premieverhoging is de verwachting dat de rendementen op de beleggingen de komende jaren lager zijn dan waar nu mee gerekend moet worden.

Dekkingsgraad

De lage rekenrente is van invloed op de dekkingsgraad. Hoe hoger de dekkingsgraad, hoe beter de financiële situatie. Pensioenfondsen met een actuele dekkingsgraad hoger dan 90% hoeven in 2021 niet te verlagen. Die 90% is een versoepeling die minister Koolmees heeft ingevoerd. Eerder moest de dekkingsgraad 104% zijn om niet te hoeven verlagen.

Onzeker

Maar we moeten realistisch zijn. Er bestaat nog steeds een kans dat PFZW op 31 december 2020 een dekkingsgraad heeft die lager is dan 90%. Zeker nu het laatste kwartaal van het jaar onzeker is door de opleving van het coronavirus en de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten.

De informatie in dit artikel kan na het drukken van dit nummer achterhaald zijn door actuele ontwikkelingen. Op [pfzw.nl](https://www.pfzw.nl) houden we u op de hoogte van de laatste stand van zaken.

Betaalkalender

Elke maand krijgt u uw pensioen op uw bankrekening overgemaakt. De komende tijd ontvangt u uw pensioen uiterlijk op:

22 december 2020
22 januari 2021
25 februari 2021
25 maart 2021
23 april 2021
21 mei 2021 (pensioen én vakantiegeld)
25 juni 2021
23 juli 2021
25 augustus 2021
24 september 2021
22 oktober 2021
25 november 2021
22 december 2021

Wilt u meer pensioeninformatie ontvangen? Geef uw e-mailadres door via [pfzw.nl/mijnprofiel](https://www.pfzw.nl/mijnprofiel)

Altijd het laatste nieuws
in uw mailbox? Meld u aan via
pfzw.nl/nieuwsbrief

'Mensen willen worden gezien en gehoord'

Eind dit jaar gaat Peter Borgdorff, directeur van PFZW, zélf met pensioen. Een gesprek over zijn werk en over het belang van echte aandacht.

Hoe kijk je terug op de afgelopen dertien jaar?

'Met een heel goed gevoel. Zorg en welzijn is een prachtige sector, waarin onze deelnemers dag en nacht klaarstaan voor anderen. Mijn drijfveer was: klaarstaan voor hen en alles op alles zetten voor een passend inkomen tijdens hun pensioen. Sommige dingen heb je helaas niet zelf in de hand, zoals de financiële ontwikkelingen op de wereldmarkt. Wat ik wél kon doen: aandacht geven. Echte aandacht. Mensen willen worden gezien en gehoord.'

Hoe heb je dat aangepakt?

'Bijvoorbeeld door dit magazine – na een deelnemersonderzoek – flink op te schudden. Eigentijd sluit nu veel meer aan bij de belangstelling en leefwereld van onze deelnemers. Daarnaast schreef ik elke week een blog waar iedereen op kon reageren. Met boze of ontevreden deelnemers ging ik om de tafel zitten. Zo'n persoonlijk gesprek haalde altijd de kou uit de lucht. Aandacht helpt. Grote, abstracte getallen zeggen me weinig. Daar kwam ik, bij wijze van spreken, m'n bed niet voor uit. Wel voor die ene deelnemer. Zoals de zorgverlener die ik tijdens een werkbezoek ontmoette. Zij staat voor mij symbool voor alle andere deelnemers. Ze zag aan de stand van de wenkbrauwen van een zwaar gehandicapte cliënt of die een goede dag had. Pas dan ging zij voldaan naar huis. "Klein kijken" noemde ze dat. Daar kreeg ik tranen van in mijn ogen. Die toewijding motiveerde mij om mijn werk goed te doen.'

Nog ruim een maand bij PFZW ... Waar ga je daarna aandacht aan geven?

'In ieder geval niet alléén aan de tuin of de piano. Het lijkt me geweldig om samen met mensen mooie dingen te blijven doen. Ik wil me blijven inzetten voor de sector zorg en welzijn. Op wat voor manier zal de toekomst uitwijzen.'

'Het werk
van de
deelnemers
raakte mij'

In de Spotlight of in de Schaduw

Zorgmedewerkers kregen niet eerder zoveel aandacht, erkenning en waardering voor hun werk als in coronatijd. Maar terwijl de zorgsector op zijn tenen loopt, valt de kunst- en cultuursector bijna stil. Vier deelnemers uit beide sectoren vertellen hoe zij dit ervaren.

Hoofd techniek
Jurje

HBO-verpleegkundige
Nadia

Oncologie-
verpleegkundige
Yvonne

Verzorgende IG
Yolanda

‘Onze toekomst hangt aan een zijden draadje’

Jurre Wieman (45), werkt als hoofd Techniek bij jazzpodium het BIMHUIS in Amsterdam en is zelfstandig geluidstechnicus

‘Toen vlak na de eerste lockdown de deuren van het BIMHUIS moesten sluiten, hebben we ons nog een paar weken beziggehouden met onderhoudsklussen die we normaal tijdens de zomerstop doen. Maar in april lag alles stil en vielen we in een zwart gat, zonder zicht op de toekomst. De zorg kreeg, volkomen terecht, enorm veel aandacht en waardering. Onze sector kwam echter volledig stil te liggen. Inmiddels mogen we weer bezoekers ontvangen, maar de impact van het coronavirus is groot. Onze musici speelden tien voorstellingen per week, nu nog maar één. Ik heb de “zekerheid” van een gedeeltelijke vaste baan bij het BIMHUIS, maar veel collega’s hebben tijdelijke contracten of werken als zelfstandig ondernemer. De toekomst van musici en andere creatievelingen, bijvoorbeeld in de verhuur- en festivalbranche, hangt aan een zijden draadje. Ik hoop dat we volgend jaar om deze tijd weer wat meer bewegingsvrijheid hebben.’

Nadia Ait Hammou (28), werkt als HBO-verpleegkundige in het Spaarne Gasthuis in Haarlem

‘In de elf jaar die ik in de zorg werk, heb ik me eerlijk gezegd nooit echt gewaardeerd gevoeld. Wel door mijn collega’s, patiënten en hun familie, maar niet door de maatschappij. Veel mensen hebben een verkeerd beeld van wat verpleegkundigen doen. Ik heb meer verantwoordelijkheden dan alleen de dagelijkse verzorging van een patiënt. Door de aandacht die er in coronatijd voor de zorg is gekomen, hebben mensen een beter beeld gekregen van onze cruciale rol. Wij zijn de eersten die aan het bed staan als het niet goed gaat met patiënten. Corona zorgt voor een slagveld in de zorg. De erkenning en het vertrouwen die we van de maatschappij krijgen, geven me de kracht om door te gaan. Voor het geld doe ik het niet, want ik ben blij met mijn werk en ik hou van mijn patiënten. Maar werken in de zorg is fysiek en mentaal zwaar. Waardering in de vorm van applaus en mooie woorden is leuk. Maar het zou nog fijner zijn als de daad ook bij het woord wordt gevoegd en we waardering terugzien in betere arbeidsvoorwaarden.’

‘Het vertrouwen van de maatschappij geeft me kracht’

**‘Aandacht
van buitenaf
is niet waar
ik het voor doe’**

**Yvonne
Brokelman (54),
werkt als oncologie-
verpleegkundige bij
Medisch Spectrum Twente**

‘Door corona lijken mensen ineens in te zien hoe belangrijk ons werk is. Het is fijn dat er meer aandacht en waardering voor de zorg is. Dat doet me goed. Aan de andere kant doe ik “gewoon” mijn werk. Het is crisistijd: dan zet je je schouders eronder. Het gevoel dat ik echt iets voor mensen kan betekenen, en hun waardering, dat is waar ik het voor doe. Al ruim dertig jaar. De aandacht van buitenaf is tijdelijk en ik zit er niet per se op te wachten. Liever zie ik voor mijn collega’s en mij structurele waardering voor de zorg, zoals minder verschillen in salaris. Dat is ook een vorm van waardering.’

**‘Waardering
stimuleert
mensen voor
de zorg te
kiezen’**

**Yolanda Panka (60),
werkt als verzorgende IG bij
woonzorglocatie Laurens
Stadzicht in Rotterdam**

‘Veel mensen weten niet wat werken met dementerende ouderen precies inhoudt. Door de aandacht die er in coronatijd voor ons werk is, weten en waarderen mensen beter wat we dagelijks meemaken. Nu is er een virus dat ons werk moeilijker maakt, maar werken met zieke mensen is ook in een normale situatie zwaar. Ik heb voor dit mooie vak gekozen. Het zit in mijn hart en ik zou nooit iets anders willen doen. Mijn collega’s en ik zijn heel dankbaar voor alle kaarten, bloemen en andere cadeaus die we in de afgelopen tijd hebben gekregen. Maar het zou fijn zijn als er permanente waardering zou komen voor iedereen die in het zorgveld staat. Ook om anderen te stimuleren voor de zorg te kiezen, want we hebben steeds meer mensen nodig.’

‘Krijg ik later **minder pensioen** omdat er steeds **meer ouderen** komen?’

Daniëlle de Visser (40) werkt als ouderenverzorgende IG EVV bij Stichting Vrijwaard in Den Helder. Ze is getrouwd en moeder van zoons Dean (9) en Luca (5).

Ook een vraag? Stel deze via [pfzw.nl/vraag](https://www.pfzw.nl/vraag) en misschien staat u wel in de volgende Eigentijd.

Antwoord: Jorick de Bruin, bestuurslid bij PFZW namens CNV Zorg & Welzijn

‘Uw pensioen bestaat uit twee delen: ouderdomspensioen en AOW. Het ouderdomspensioen bouwt u op bij PFZW, voor uzelf. Door iedere maand premie te betalen, spaart u dit door de jaren heen bij elkaar. Daarbovenop ontvangt u het rendement dat PFZW maakt door uw premie te beleggen. In het nieuwe pensioenstelsel is straks nog duidelijker hoeveel geld er in uw pensioenpot zit. De hoogte van uw ouderdomspensioen is niet afhankelijk van het aantal ouderen. Een ander onderdeel van uw oudedagsvoorziening is de AOW die u ontvangt van de SVB. Deze uitkering wordt door de overheid gefinancierd en is voor iedereen gelijk. Door de vergrijzing stijgen de kosten van de AOW. Het aantal ouderen kan dus wél invloed hebben op de hoogte van de AOW-uitkering.’

Zo komt u in contact met PFZW!

PFZW.nl
Op onze website vindt u veel en uitgebreide informatie over de pensioenregeling.

MijnPFZW
Weten hoeveel pensioen u heeft opgebouwd? Surf naar [pfzw.nl/mijnpfzw](https://www.pfzw.nl/mijnpfzw). Log in met uw DigiD.

Facebook
Like onze Facebookpagina, volg het nieuws en praat mee over pensioen op [facebook.com/PFZWpensioen](https://www.facebook.com/PFZWpensioen)

E-nieuwsbrief
De laatste nieuwtjes en praktische tips ontvangen in uw mail? Meld u aan voor onze e-nieuwsbrief via [pfzw.nl/nieuwsbrief](https://www.pfzw.nl/nieuwsbrief)

E-mail
Op de hoogte blijven over uw pensioen? Geef uw e-mailadres aan ons door. Log in via [pfzw.nl/mijnprofiel](https://www.pfzw.nl/mijnprofiel)

Chat
Wilt u met ons chatten? Dat kan via de groene knop ‘Stel uw vraag via chat’ op [pfzw.nl](https://www.pfzw.nl)

Heeft u een klacht? Laat het ons weten!
Via het klachtenformulier op [pfzw.nl/klachten](https://www.pfzw.nl/klachten), telefonisch via onze klantenservice of schriftelijk. Alle contactgegevens vindt u op deze pagina.

Klantenservice
Postbus 117, 3700 AC Zeist
[pfzw.nl/info](https://www.pfzw.nl/info)
(030) 277 55 77
bereikbaar op werkdagen tussen 8.00 en 18.00 uur

Eigentijd

Eenentwintigste jaargang, nummer 3
November 2020

Eigentijd is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn, KvK 41179049. Het blad verschijnt in de maanden maart, augustus en november. Via Eigentijd houden we u op de hoogte van het laatste pensioennieuws. Dit kost per nummer minder dan een brief. De folie om dit blad is volledig biologisch afbreekbaar en mag in de GFT-bak.

Hoofdredactie
Ronald Meerkerk

Concept & realisatie
ZB Communicatie & Content

Met medewerking van
Petri Bakker, Angélique Doppenberg, Monique de Ligny, Jeroen Mei, Michiel Moormann, Janita Sassen en Selke Stojancic.

Lithografie
Grafimedia Amsterdam

Drukwerk
Bertelsmann Printing Group

Verspreiding
PostNL

Vragen
Heeft u vragen over de bezorging van Eigentijd? Bel PostNL (088) 8686 868.

Reacties
Pensioenfonds Zorg en Welzijn, Eigentijd, Postbus 117, 3700 AC Zeist [pfzw.nl/vraag](https://www.pfzw.nl/vraag)

Website
[pfzw.nl/eigentijd](https://www.pfzw.nl/eigentijd)

Eigentijd in gesproken vorm
Eigentijd is er ook in gesproken vorm (Daisy cd-rom). Hieraan zijn geen kosten verbonden. Aanmelden kan via de klantenservice (030) 277 55 77.

ISSN 1567-8253

Aan de inhoud van dit blad kunnen geen rechten ontleend worden. Bij de samenstelling van dit nummer is de redactie met de grootst mogelijke zorg te werk gegaan. Echter, cijfers en/of informatie kunnen in voorkomende gevallen reeds tijdens de productieperiode achterhaald zijn.

€ash

Pensioen van PFZW
inclusief AOW*

€ 1462,-
netto per maand

Ria van Vulpen (73)

'Voordat ik op mijn 65ste met pensioen ging, was ik wegens ziekte en reorganisatie al even niet meer aan het werk als bezigheidstherapeute in ziekenhuis Gelre Apeldoorn. Wat dat betreft veranderde mijn dagbesteding niet enorm toen ik eenmaal met pensioen was, maar het bracht wel rust om niet meer te hoeven werken. Nu heb ik alle tijd en aandacht voor mijn vijf kleinkinderen en mijn hobby's. Ik tuinier, fiets, fotografeer en puzzel. Ook lees ik veel, ga ik graag naar het filmhuis en zing ik in een koor. Mijn man regelde onze geldzaken altijd. Na zijn overlijden heb ik meer inzicht gekregen in mijn financiële situatie. Gelukkig hoef ik me daar geen zorgen over te maken. Als je pensioen nog ver in de toekomst ligt, denk je er weinig over na. Maar nu het zover is, ben ik blij dat het via mijn werkgever altijd goed geregeld was. Nu kan ik genieten van het geld dat ik met hard werken voor mezelf heb verdiend.'

*De Sociale Verzekeringsbank (SVB) zorgt voor de uitbetaling van de AOW.

Pensioenfonds

Zorg & Welzijn